

ရှေးမြန်မာကျောက်စာ နှင့် ထားဝယ်အသံ

အသားမျိုးနှင့် အသံဖလှယ် ရေးနိုင်မည်လောဟု လေ့လာကြည့်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ချုပ်ပြောရလျှင် စကားသံထွက်ပုံအတိအကျကို အသံသွင်းမှတ်တမ်းယူထား နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိသော ကျောက်စာရေးထိုးခဲ့သည့်ခေတ်က အရေးကို ယနေ့ခေတ် စာပေ သီးခြား အတည်တကျမရှိသေးသော ထားဝယ်စကားသံနှင့် ဆက်စပ်ကြည့်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤဆွေးနွေးချက်၏ အစတွင်ဖော်ပြခဲ့သော ကျောက်စာနှစ်ခုကို ဖတ်ရှု ကြည့်ရာ အောက်ပါအရေးအသားအချို့ကို တွေ့ရသည်။

အဓိပ္ပာယ် အလွယ်ဖော်နိုင်သော စကားလုံးအချို့

ကျောန် = ကျွန် (ဘုရားကိုလှူသော ကျွန်များအကြောင်းဖော်ပြထားသည်)

ရိယံ သောန် = ရေသွန် (အလှူပြု၍ရေစက်သွန်းချသည်)

လောန် = လွန် (လွန်ခဲ့ပြီးသည့် နှစ်များကို ညွှန်းထားသည်)

နှစ် = နှစ် (ခုနှစ်၊ နှစ်ကာလ ကိုညွှန်းသည်)

မိမ = မိန်းမ (အမျိုးသမီးကိုဆိုလိုသည်)

ဤစကားလုံးများမှာ ယနေ့ခေတ်မြန်မာစာတွင် မသုံးတော့သော်လည်း ယနေ့ခေတ် သုံးနှုန်းဆဲဖြစ်သော အဓိပ္ပာယ် နှင့် အသံထွက်လည်း မကွာသေးသော စကားလုံးများ ဖြစ်သည်။

အောက်ပါကျောက်စာ အရေးအချို့ကိုလည်း ရှုပါ။

ဣဝံ

ဇ္ဈ

ပွည့်/ပွည့် (ပွည့် တွင် ညသတ် အောက်တွင်ထည့်ထားသည့် 'အ' မှာ အောက်မြစ် သဘော ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပွည့် ဟုလည်း နားလည်နိုင်သည်။)

ပွတ္တံ

ဣယံ

ဗ္ဗိ

လှောက်

ဧတ

ဗ္ဗိ

ဇ္ဈ/ဇ္ဈ

အထက်ပါစကားလုံးအများစု၏ လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်ကို အတိအကျမသိပါ။
ယနေ့ခေတ် မြန်မာစာတွင်လည်း အထက်ပါကဲ့သို့ အသုံးမျိုး မတွေ့ရတော့ပေ။

အထက်ပါ စကားလုံးများကို ထားဝယ်စကားသံနှင့် ဖတ်၍ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ကြည့်
လျှင်တော့ စကားလုံးတိုင်းလိုလိုတွင် သူ့အဓိပ္ပာယ်နှင့် သူရှိနေနိုင်သည်။

(သို့ရာတွင် ထိုအဓိပ္ပာယ်များမှာ မူရင်းဆိုလိုချက်များနှင့် ကွဲကွာနေနိုင်သည်။)

ကွပ် = ထိုးသည်/ထိုးခြင်း သဘော (ဥပမာ - လေကွပ်၊ ဖန့်ကွပ်တံ)

လှ = ပြုတ်/ပြုတ်ထွက်သော သဘော (ပိရှာ လှ၊ ရာထူး လှ)

လှည်/လှည့်/လှည့် = ပြည်/ပြည် သောသဘော (လှည်တည်နာ၊ လှည့်နေမား၊ လှည့်
ရားဘိ)

ကွယ် = ကျည်၊ ကျယ်ပြန့် သောသဘော (ကွယ်ဒေါန့်၊ နေရာကွယ်)

လွှဲ = ဖျစ်ညှစ်သော သဘော (လွှဲချေ)

လှောက် = လှုပ်သောသဘော (လှောက်ကေ့ကေ့)

လှူ/လှူ = ဖြုတ်/ဖြူ သော သဘော (လှူပစ်လိုက်၊ လှူရေနံ)

မွှဲ = မျှစ်၊ မြစ် (မွှဲလှူ၊ မွှဲရေ) (ထားဝယ်ဒေသအချို့တွင် မြစ်ကို မွှဲဟု သုံးစွဲဆဲ
ဖြစ်သည်)

ဇ္ဇော့ ကို ထားဝယ်အသံတွင်ရှိနိုင်သော စကားလုံးစဉ်းစားကြည့်ရာ တိုက်ရိုက်
ယူနိုင်သော စကားလုံး စဉ်းစား၍ မရပေ။ အလွန်နီးစပ်သော အဓိပ္ပာယ်တခုမှာ
/ဇ္ဇောန်း/ (ဖားလောင်း) ဖြစ်နိုင်သည်။

ထားဝယ်စကားသံကို မြန်မာစာနှင့် ရေးကြည့်ချင်သူများအဖို့ ရှေးကျောက်စာ
များ၏ လဆွဲဗျည်း အသုံး နှင့် စာလုံးပေါင်းပုံအချို့မှာ ရည်ညွှန်းကိုးကားကြည့်ရန်
အဆင်ပြေမည်ဟု ထင်ပါသည်။

အထက်ပါစကားလုံးအများစု၏ လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်ကို အတိအကျမသိပါ။
ယနေ့ခေတ် မြန်မာစာတွင်လည်း အထက်ပါကဲ့သို့ အသုံးမျိုး မတွေ့ရတော့ပေ။

■ ဇသင်

.....

ကိုးကား။ ဦးအေးမောင်၊ ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ (ပဌမတွဲ)

ဦးငြိမ်းမောင်၏ ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ (ပဌမတွဲ)တွင် ဖော်ပြထားသော မြစေတီကျောက်စာ၊ မြန်မာ (ရာဇကုမာရ ကျောက်စာ)၊ သက္ကရာဇ် ၄၇၄ခု နှင့် ယင်းနှင့် သက္ကရာဇ်တူသော နဘဲတော ဘုရားကျောက်စာတို့ကို အစဉ်တိုင်း ဖတ်ရှုကြည့်သည်။

ဖတ်ရှုရာတွင် စကားလုံးတိုင်းနှင့် စာကြောင်းတိုင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို လည်းကောင်း၊ စာလုံးပေါင်းစနစ်ကိုလည်းကောင်း လုံးစေ့ပတ်စေ့ နားမလည်နိုင်ပါ။ ထိုခေတ်က ယင်းတို့ ရေးခဲ့သော စာလုံး၊ စာကြောင်းများကို မည်သို့ အသံထွက်သနည်းဆိုသည်မှာကား မှန်းဆ ကြည့်ရန်သာ တတ်နိုင်သောကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော အခက်အခဲများရှိသော်လည်း ထိုရှေးကျောက်စာများကို ဖတ်၍ ထိုခေတ်က စာလုံးများ၊ စာလုံးပေါင်းပုံ၊ ဝါကျတည်ဆောက် ပုံများနှင့် ခေတ်အခြေအနေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့များကို လေ့လာရပါသည်။ အများအားဖြင့် ကျောက်စာများတွင် အလှူအကြောင်း၊ ဆုတောင်း၊ ကျိန်စာဟူသော (၃) ပိုင်း ပါတတ်ပါသည်။

မိမိအတွက်မူ ရှေးကျောက်စာများကို ဖတ်ရှုကြည့်နေသည်မှာ ထိုခေတ်က စာလုံးများနှင့် စာလုံးပေါင်းပုံများကို လေ့လာ၍ အချို့ကို ထားဝယ်စကားသံနှင့် အသံထွက်ကြည့်ခြင်း၊ ထားဝယ်ဒေသတွင် သုံးဆဲဖြစ်သော စကားသံများကို ထိုကျောက်စာအရေး

30

စတုရန်းပေါင်းမြို့နယ်ကျေးကုံးစာပေ (ပဌမတွဲ)

[illegible]

ទុកហោរៈឬស្រូវក្បែរកំពង់ចាម (បច្ចុប្បន្ន)

e

၂၀ ၁၃။ ၀။ အပေါင် ယောက်ျား ၂၃။ ၀။ ကွယ် ဆင် ပုရှာကျော်စံ ငါသံကျ
၂၁ စံ။ အိုမမြင်။ အရေညံ့ပု။ ငါထူ။ ငါ။ ငါထာရံဇ္ဇော။ ငါထာရံ
၂၂ အိုရိတ်။
၂၃ အိုအဇော။ အသမိ အိုညွန့်။ ငါခေါင်ရန်။ ငါဝယ်။ . . .
၂၄ အိုစံ။ အသမိ။ အိုသမာ။ အိုကုရေ။ အိုသမိ။ သာ ယောက်ျား။
၂၅ . . . ပေါင် ယောက်ျား ၁၃။ အပေါင် မိမိ ၁၅။ ၀။ ကွဲစိတ်ပုရှာ(ကျော်စံ)
၂၆ ငါပန်လင်။ အမိယ။ အိုကော။ အသမိ အိုမ။ အဇီ။ ငါဝင်။ အမိ။
၂၇ . . . အသမိ အိုမိဉ်။ အဇီ။ ငါဂုဏ။ အမိယ။ အိုခင်ယံ။ အသမိ